

PATVIRTINTA

Vilniaus spec. lopšelio-darželio „Žolynėlis“
direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d.
įsakymu Nr. V-48

ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos (toliau - pagalba) mokiniui (vaikui) teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Vilniaus m. spec. lopšelyje-darželyje „Žolynėlis“ (toliau – lopšelis-darželis) švietimo pagalbos mokiniams (vaikams) teikimą, organizavimą ir koordinavimą, pagalbos teikėjus ir jų funkcijas.

2. Pagalba teikiama lopšelyje-darželyje. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių (vaikų) sveikatai ir gyvybei laikotarpiu, pagalba teikiama nuotoliniu būdu.

3. Pagalba lopšelyje-darželyje organizuojama vadovaujantis LR Švietimo įstatymu (1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489, suvestinė redakcija 2017-09-01); LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo (2024 m. liepos 19 d. Nr. V-818); „Dėl specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2024 m. rugpjūčio 22 d. Nr. V-898); „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2024 m. gegužės 13 d. Nr. V-547); „Dėl specialiosios pedagoginės pagalbos asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2024 m. gegužės 23 d. Nr. V-603); „Dėl ugdymo organizavimo rekomendacijų mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas“ (2024 m. rugpjūčio 22 d. Nr. V-900); „Dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2024 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-928).

4. Pagalbos gavėjai yra lopšelio darželio mokiniai (vaikai). Teikiant pagalbą, bendradarbiaujama su mokinių (vaikų) tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais, pagalbą teikiančiomis tarnybomis, sveikatos priežiūros, teisėtvaros institucijomis ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis.

5. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

6. Pagalbą sudaro: specialioji pedagoginė (specialiojo pedagogo, logopedo), psichologinė pagalba ir specialioji pagalba (mokinio padėjėjo), informacinė pagalba, pagalba tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokytojams.

7. Specialioji pedagoginė pagalba (specialiojo pedagogo ir logopedo) teikiama, remiantis pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) ar švietimo pagalbos tarnybos (toliau - ŠPT) pateikta vertinimo išvada, VGK sprendimu arba siūlymu lopšelio – darželio vadovui skirti pagalbą, lopšelio – darželio vadovo sprendimu.

8. Psichologinė pagalba teikiama prašant mokinio (vaiko) tėvams (globėjams, rūpintojams), siunčiant mokytojų, kitiems įstaigos darbuotojams, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą.

9. Specialioji pagalba teikiama mokiniui (vaikui), turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, kai jos reikalingumą įvertina ir pagalbos teikimą skiria PPT ar ŠPT, atsižvelgus į sveikatos priežiūros įstaigos specialistų išvadą, įvertinus mokinio (vaiko) raidos sutrikimą ir nustatiusi specialiuosius ugdymosi poreikius.

10. Gali būti teikiama kompleksinė švietimo pagalba.

11. Teikiant švietimo pagalbą bendradarbiaujama su lopšelio - darželio mokytojais, mokinių (vaikų) šeimomis, institucijomis teikiančiomis švietimo pagalbą (Vilniaus m. PPT, Šeimos slėniu).

III SKYRIUS PRINCIPAI, FORMOS IR RŪŠYS

12. Pagalbos teikimo principai:

12.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui (vaikui) laiduojamas pagalbos prieinamumas;

12.2. visuotinumasis – švietimo pagalba teikiama visiems lopšelio - darželio mokiniams (vaikams), kuriems jos reikia;

12.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui (vaikui) teikimo formomis;

12.4. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio (vaiko) ar progimnazijos problemas;

12.5. konfidencialumas – neatskleidžiama konfidenciali informacija be mokinio (vaiko) ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

13. Pagalbos teikimo formos: individualus darbas (individualios pratybos), darbas grupėje (pogruginės, grupinės pratybos, užsiėmimai), darbas su mokinio (vaiko) šeima, jo atstovais pagal įstatymą; darbas su lopšelio - darželio bendruomene; darbas su vietos bendruomene; darbas su socialiniais partneriais.

14. Pagalbos teikimo rūšys: konsultavimas, vertinimai, tyrimai, švietimas, prevencija.

IV SKYRIUS ŠVIETIMO PAGALBĄ TEIKIANČIŲ SPECIALISTŲ FUNKCIJOS

15. **Mokytojas:**

15.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(si) bei branda;

15.2. siekia pažinti mokinių (vaikų) poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdomąją veiklą;

15.3. domisi ir rūpinasi mokinių (vaikų) sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

15.4. suteikia mokiniui (vaikui) reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

15.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui (vaikui), sveikatos priežiūros specialistais;

15.6. informuoja tėvus (globėjus) apie išskylančias problemas;

15.7. padeda mokiniams (vaikams) spręsti psichologines, socialines, bendravimo, ugdymosi ir kt. problemas;

15.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).

16. **Mokinio padėjęjas:**

16.1. padeda mokiniui (vaikui) ar (ir) mokinių (vaikų) grupei atlikti su savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

16.2. padeda mokiniui (vaikui) įsitraukti į ugdomąsias veiklas, dalyvauti ugdymo procese, pasiruošti veiklai reikiamas priemones, teikia pagalbą laisvu nuo veiklos metu;

16.3. padeda orientuotis aplinkoje, judėti;

16.4. prireikus palydi mokinį (vaiką) į specialios paskirties erdves, jose užtikrina jo saugumą;

16.5. padeda naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis pagal mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto pateiktą instrukciją, padeda mokytojui jas paruošti;

16.6. konsultuojasi su lopšelio – darželio VGK, mokytoju, švietimo pagalbos specialistu dėl taikytinų veiksmų, kurie padėtų mokiniui (vaikui) įsitraukti į ugdymo procesą ir jame dalyvauti;

16.7. vykdo švietimo pagalbos ir kitų specialistų rekomendacijas, instrukcijas, kurios yra nurodytos individualaus ugdymo plane;

16.8. padeda mokiniui (vaikui) elgtis socialiai priimtinu būdu, išvengti elgesio, kuris neatitinka socialinio, kultūrinio, situacinio ar fizinės aplinkos, kurioje jis vyksta, konteksto bei gali būti laikomas neįprastu, netinkamu arba trikdančiu dėl aplinkos, kurioje jis pasireiškia, (toliau – konteksto neatitinkantis elgesys) pasireiškimų, veikiant tiksliai pagal išankstinius susitarimus, pasireiškus konteksto neatitinkančiam elgesiui, padėti sustabdyti jį arba pasišalinti iš elgesio išprovokavusios aplinkos, teikti informaciją po konteksto neatitinkančio elgesio pasireiškimo, aptariant taikytų veiksmų efektyvumą su švietimo pagalbą teikiančiais specialistais;

16.9. pagal kompetenciją dalyvauja individualaus ugdymo plano įgyvendinimo aptarimuose;

16.10. bendradarbiauja su mokytojais, kitais švietimo pagalbą teikiančiais specialistais;

16.11. vadovaudamasis švietimo pagalbos specialistų rekomendacijomis padeda mokiniui (vaikui) integruotis į lopšelio - darželio bendruomenę, palaikyti draugystę su bendraamžiais, skatina bendravimą;

16.12. padeda įgyvendinti savirūpos planą.

15. **Specialusis pedagogas:**

15.1. atlieka mokinio (vaiko) ugdymosi poreikių vertinimą, stebint jį ugdymo procese, išskiria ugdymosi galias ir sunkumus, svarbius ugdymosi aplinkos veiksnius, analizuoja ugdymosi sunkumų pobūdį ir dėl to kylantį pagalbos poreikį;

15.2. nustato mokinio (vaiko) ugdymosi pagalbos priemones, pagalbos teikimo kryptis ir būdus, analizuoja, aptaria su ugdymo proceso dalyviais (mokytojais, kitais pagalbą teikiančiais specialistais, mokyklos vaiko gerovės komisijos nariais, specialistais) mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą;

15.3. supažindina mokytojus ir mokinio (vaiko) tėvus (globėjus, rūpintojus) su ugdymosi sunkumų vertinimo rekomendacijomis, jų įgyvendinimu lopšelyje - darželyje, konsultuoja dėl ugdymo turinio pritaikymo ir individualizavimo, suderina lūkesčius pagalbai;

15.4. teikia pagalbą atsižvelgdamas į mokinio (vaiko) reikmes, pasirenka ir derina įvairias pagalbos teikimo formas: organizuoja individualias, pogrupines ar grupines pratybas kabinete ar teikia pagalbą mokinio įprastoje ugdymosi aplinkoje ar kitose ugdymui skirtose erdvėse;

15.5. padeda mokiniui (vaikui) pažinti savo stiprybes, didina mokinių (vaikų), turinčių SUP, motyvaciją veikti, savarankiškumą;

15.6. prireikus stebi mokinį (vaiką) ugdymo procese, kartu su mokytoju parenka mokymo(si) strategijas, priemones, padedančias lavinti mokinio (vaiko) nepakankamai išlavėjusias funkcijas, įgalina jį dalyvauti ugdymo procese;

15.7. dalyvauja kuriant ugdymo aplinką ir, pritaikant ugdymo turinį, padeda mokytojui struktūruoti grupės aplinką ir ugdymo veiklas, ieško veiksmingų mokinio (vaiko) įtraukties į ugdymą strategijų.

15.8. dalyvauja formuojant lopšelio - darželio bendruomenės teigiamą požiūrį į įtrauktį, padeda geriau pažinti mokinių (vaikų) įvairovę ir jų poreikius, konsultuoja ir prireikus teikia metodinę pagalbą;

15.9. kaip įmanoma labiau į šiuos procesus įtraukia tėvus (globėjus, rūpintojus).

16. **Logopedas:**

16.1. įvertina mokinių (vaikų) kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus;

16.2. veda logopedines pratybas kalbos ir komunikacijos sutrikimams šalinti;

16.3. padeda mokytojams pritaikyti mokiniams (vaikams), kuriems paskirta specialioji pedagoginė (logopedinė) pagalba, mokomąją medžiagą ir mokymo priemones;

16.4. padeda mokytojams rengti mokinių (vaikų), kuriems paskirta specialioji pedagoginė (logopedinė) pagalba, ugdymo programas;

16.5. konsultuoja mokytojus, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių (vaikų) tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus asmenis, tiesiogiai dalyvaujančius ugdymo procese specialiosios pedagoginės (logopedinės) pagalbos mokiniams (vaikams) teikimo klausimais;

16.6. rengia ir naudoja specialiosios pedagoginės (logopedinės) pagalbos teikimo procese specialiąsias mokymo priemones, skirtas specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių (vaikų) kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų lavinimui;

16.7. šviečia lopšelio - darželio bendruomenę aktualiais kalbos raidos, kalbos neišlavėjimo ar sutrikimų prevencijos ir jų šalinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja lopšelio - darželio bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius (vaikus).

17. Psichologas:

17.1. atlieka mokinio (vaiko) pagalbos ir (ar) ugdymosi poreikių vertinimą;

17.1.1. atlieka psichologinį mokinio (vaiko) vertinimą, nustatyto mokinio asmenybės ir ugdymosi galias, sunkumus ir problemas, susijusias su ugdymo(si) kontekstu;

17.1.2. dalyvauja vykdant pirminį ugdymosi poreikių įvertinimą ir (ar) teikia reikalingą informaciją dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo;

17.2. konsultuoja pagalbos gavėjus ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir (ar) veda jiems užsiėmimus:

17.2.1. numato tiesioginio poveikio būdus mokiniui (vaikui), turinčiam psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų (taip pat ir smurtą patyrusiam bei smurtavusiam), ir taiko psichologinio konsultavimo technikas;

17.2.2. konsultuoja mokinio (vaiko) tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl mokinio (vaiko) psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų, teikia jiems rekomendacijas;

17.2.3. konsultuoja mokytojus dėl mokinio (vaiko) psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų, teikia jiems rekomendacijas;

17.3. šviečia mokinių (vaikų) tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, lopšelio – darželio bendruomenę vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, mokinių (vaikų) psichologinių problemų prevencijos klausimais;

17.4. vykdo krizių intervenciją ir postvenciją, kartu su Vilniaus m. PPT specialistais teikia pagalbą mokiniams (vaikams), siekiant veiksmingesnio mokinio (vaiko) grįžimo į jam įprastą gyvenimo, funkcionavimo lygį;

17.5. bendradarbiauja dėl psichologinių problemų prevencijos įgyvendinimo lopšelyje - darželyje su už prevencinę veiklą lopšelyje - darželyje atsakingais darbuotojais, kitais švietimo pagalbos specialistais bei kitomis psichologinių problemų prevenciją vykdančiomis įstaigomis bei organizacijomis;

17.6. bendradarbiauja, šviečia, teikia rekomendacijas dėl mokinių (vaikų) psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų lopšelio - darželio mokytojams ir kitiems su mokinio (vaiko) ugdymu ir (ar) švietimo pagalba susijusiems asmenims mokykloje lopšelyje - darželyje ir / ar už mokyklos ribų;

17.7. teikia ir gauna informaciją apie mokinius (vaikus), turinčius psichologinių, asmenybės ir (ar) ugdymo problemų, suinteresuotiems asmenims / iš suinteresuotų asmenų ar sveikatos priežiūros įstaigoms bei kitoms institucijoms / iš šių institucijų teisės aktų nustatyta tvarka;

17.8. dalyvauja lopšeliui - darželiui atliekant aktualius tyrimus;

17.9. dalyvauja formuojant teigiamą lopšelio - darželio bendruomenės požiūrį į įtrauktį, padeda geriau pažinti mokinių (vaikų) įvairovę ir jų poreikius;

18. Vaiko gerovės komisija:

18.1. atlieka mokinio (vaiko) ugdymosi poreikių pirminį vertinimą, inicijuoja pakartotinio vertinimo procedūrą, teikia duomenis PPT, įgalina IPP plano parengimą, atlieka stebėseną kaip IPP yra įgyvendinamas, teikia siūlymus vadovui nutraukti pagalbos teikimą ir (arba) ugdymo pritaikymą;

18.2. teikia siūlymus lopšelio - darželio vadovui dėl pagalbos mokiniui (vaikui) skyrimo, pagalbos pratęsimo, mokinio (vaiko) specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo PPT.

18.3. teikia siūlymus lopšelio – darželio vadovui dėl saugios ir mokiniui (vaikui) palankios ugdymosi aplinkos kūrimo, vaikų socialinio ir emocinio ugdymo, prevencijos priemonių ir (ar) prevencinių programų įgyvendinimo;

18.4. organizuoja ir koordinuoja mokymosi, švietimo ar kitos pagalbos mokiniui (vaikui) teikimą, ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programų pritaikymą, mokinio (vaiko) individualaus ugdymo plano sudarymą ir jo įgyvendinimą;

18.4. teikia siūlymus lopšelio - darželio vadovui dėl kreipimosi į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją, kai vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų, įgyvendindami savo teises ir vykdydami pareigas.

19. Direktorius:

19.1. atsižvelgdamas į pateiktas VGK vertinimo išvadas, skiria pagalbą ir įpareigoja švietimo pagalbos specialistus rengti IPP;

19.2. paveda VGK stebėti IPP įgyvendinimą, teikiamos pagalbos veiksmingumą mokinio (vaiko) ugdymuisi;

19.3. gavęs argumentuotą VGK raštą nusprendžia nutraukti pagalbos teikimą ir (arba) ugdymo pritaikymą arba atlieka pakartotinį vertinimą, atnaujina informaciją Mokinių registre;

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Mokinių (vaikų) ugdymo (si) pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, todėl išskylantys sunkumai laiku identifikuojami.

21. Bendradarbiaujant pagalbos specialistams, mokytojams ir mokinio (vaiko) tėvams (globėjams, rūpintojams) tariamasi dėl ugdymosi pagalbos teikimo.

24. Lopšelio-darželio darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo mokiniui (vaikui) planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visapusišką pagalbos mokiniui (vaikui) įgyvendinimą lopšelyje-darželyje.

25. Pagalbos tiekėjai atsakingi už kokybišką savo funkcijų atlikimą, korektišką gautų duomenų panaudojimą ir turimos informacijos konfidencialumą.

26. Pagalbos tiekėjai savo veiklą fiksuoja dokumentuose, kurie yra numatyti jų darbą reglamentuojančiuose dokumentuose.

27. Pagalbos tiekėjai už atliktą darbą atsiskaito VGK kartą per metus, birželio mėn. pradžioje.

28. Mokinių (vaikų) tėvams (globėjams, rūpintojams), lopšelio-darželio darbuotojams informacija apie šį Aprašą perduodama lopšelio-darželio svetainėje, adresu zolynelis.vilnius.lm.lt

SUDERINTA

Vaiko gerovės komisijos

2023 m. rugsėjo 20 d. posėdžio protokolas Nr.

(individualaus pagalbos plano švietimo pagalbos gavėjui forma)

INDIVIDUALUS PAGALBOS PLANAS ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJUI

(Mokslo metai)

1. Bendrieji duomenys

Ugdytinio vardas, pavardė	
Gimimo data	
Vaikas ugdomas grupėje:	
☐ Ikimokyklinio ugdymo grupėje ☐ Priešmokyklinio ugdymo grupėje	
Plano sudarymo data:	Planas aptartas:

2. Švietimo pagalbos gavėjo specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo išvados, programa, švietimo pagalbos teikimas.

VGK ar PPT išvada apie specialiųjų ugdymosi poreikių grupę			
Ugdymo programa: ☐ Bendroji ikimokyklinio ugdymo ☐ Bendroji priešmokyklinio ugdymo ☐ Pritaikyta * ☐ Individualizuota * <i>*Įrašyti PPT rekomendacijas dėl ugdymo programų.</i>			Specialiųjų ugdymo(si) poreikių lygis: ☐ Nedideli ☐ Vidutiniai ☐ Dideli
Švietimo pagalbos teikimas			Rekomendacijos tėvams (globėjams) įstaigoje neturint galimybės teikti rekomenduotą švietimo pagalbą ☐ ugdyti vaiką įstaigoje, skirtoje specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams; ☐ PPT specialistų k-jos; ☐ specialistų pagalba konsultacijų poliklinikoje, kt. įstaigose;
PPT ar VGK rekomenduota specialistų pagalba	Pagal įstaigos galimybes teikiama specialistų pagalba	Intensyvumas (kartai per savaitę)	
☐ Logopedo	☐ Logopedo	☐kartai ☐ tik konsultacijos pagal poreikį	
☐ Specialiojo pedagogo	☐ Specialiojo pedagogo	☐kartai ☐ tik konsultacijos pagal poreikį	
☐ Socialinio pedagogo	☐ Socialinio pedagogo	kartai	
☐ Psichologo	☐ Psichologo	kartai	
☐ Mokytojo padėjėjo	☐ Mokytojo padėjėjo	kartai	
☐ Kita (įrašyti)	☐ Kita (įrašyti)		

Vaiko gerovės komisijos pirmininkas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Susipažinau,
sutinku:

(vieno iš tėvų (globėjų) parašas, vardas, pavardė)